

POSTANOWIENIE

Dnia 16 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z odwołania M. S.
od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
o rentę rolniczą wypadkową,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 16 stycznia 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 14 grudnia 2016 r., sygn. akt III AUa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] na rzecz pełnomocnika z urzędu adwokata M. J. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia) powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług tytułem zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z 14 grudnia 2016 r. oddalił apelację wnioskodawcy od wyroku Sądu Okręgowego w T. z 23 lipca 2015 r. złożoną w zakresie rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego oddalającego odwołanie wnioskodawcy od decyzji z 10 marca 2014 r. odmawiającej wnioskodawcy przyznania prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym w związku z wypadkiem przy pracy (pkt 1), przyznał

pełnomocnikowi wnioskodawcy koszty nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym (pkt 2).

Wyrok Sądu Apelacyjnego wnioskodawca, reprezentowany przez pełnomocnika z urzędu, zaskarżył w całości. Zarzucono naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, to jest art. 217 § 3 w zw. z art. 227 w zw. z art. 278 § 1 w zw. z art. 380 w zw. z art. 382 k.p.c. przez brak przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego z zakresu medycyny pracy i brak uzupełnienia postępowania dowodowego przez Sąd drugiej instancji w tym zakresie, w sytuacji gdy przeprowadzenie tego dowodu już na etapie postępowania odwoławczego rekomendował biegły z zakresu ortopedii, a dowód ten mógłby przyczynić się do wykazania istotnych okoliczności dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności gdy biegły z uwagi na swoją specjalizację mógłby ocenić zdolność do pracy wnioskodawcy przy uwzględnieniu charakteru i specyfiki jego gospodarstwa rolnego oraz prac wykonywanych w nim przez wnioskodawcę, co doprowadziło do wydania przez Sąd drugiej instancji wyroku opartego o niepełny materiał dowodowy.

Zdaniem pełnomocnika skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania, ponieważ w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne polegające na konieczności rozstrzygnięcia czy Sąd orzekający w ramach postępowania odwoławczego, po otrzymaniu w tym postępowaniu informacji od biegłego specjalisty o konieczności powołania innego biegłego mającego wiadomości specjalne mogące przyczynić się do rozstrzygnięcia sprawy i wobec kilkakrotnie formułowanego przez wnioskodawcę wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii tego biegłego, może w ramach swobodnej oceny dowodów ten dowód pominąć, czy pominięcie tego dowodu nosi znamiona dowolności, w szczególności biorąc pod uwagę fakt, iż Sąd nie posiada wiadomości specjalnych wymaganych do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, a miał możliwość uzupełnienia postępowania na podstawie art. 382 k.p.c., w sytuacji gdy dotychczasowe opinie biegłych nie dały jednoznacznej odpowiedzi, co do zasadności roszczenia wnioskodawcy.

Ponadto, pełnomocnik wskazał, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdyż materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, wobec nie przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego z zakresu medycyny pracy jest niekompletny, ponieważ tylko ten biegły posiadał kompleksową wiedzę, która mogła

dać odpowiedź na pytanie, czy przy uwzględnieniu zakresu prac, jakie wykonywał wnioskodawca w swoim gospodarstwie rolnym, oraz zważywszy na specyfikę i charakter tego gospodarstwa jest on niezdolny do pracy oraz czy ewentualna niezdolność ma związek z wypadkiem, jakiemu uległ wnioskodawca, w szczególności, że przeprowadzenie takiego dowodu sugerował biegły z zakresu ortopedii, w którego opinii w głównej mierze oparł się sąd.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na wstępie należy podkreślić, że Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego (por. przykładowo postanowienie SN z 20 października 2016 r., I PK 59/16, LEX nr 2160130). Z tego też powodu rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości prawne lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3), lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Pełnomocnik skarżącego wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnia występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej.

Przez istotne zagadnienie prawnego, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. rozumie się zagadnienie prawne, które odnosi się do konkretnego przepisu prawa albo konkretnej regulacji prawnej. Oznacza to, że po stronie skarżącego spoczywa obowiązek sprecyzowania, jakiego przepisu (zespołu przepisów lub norm prawnych) prawa materialnego lub procesowego dotyczy przedstawiane zagadnienie (por. postanowienie SN z 10 lipca 2014 r., II PK 257/13, LEX nr 1515455), a także wskazania za pomocą wywodu prawnego, na kanwie jakich

norm (przepisów) prawnych zagadnienie powstało, jakie są możliwe interpretacje problemu i jakie rozstrzygnięcie proponuje strona skarżąca (por. postanowienie SN z 27 października 2015 r., II PK 61/15, LEX nr 1968444, oraz powołane tam orzeczenia). Zagadnienie powinno dotyczyć kwestii prawnych budzących rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości; istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej (por. postanowienia SN z 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467; z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Wniosek skarżącego nie spełnia powyższych warunków. Pytanie sformułowane przez pełnomocnika skarżącego nie zawiera problemu ogólnej natury, który odpowiadałby konstrukcji zagadnienia prawnego z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Rozważania strony skarżącej sprowadzają się do zakwestionowania oceny materiału dowodowego przyjętej w tej sprawie przez Sąd Apelacyjny, w sytuacji gdy zagadnienie prawne stanowiące przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania to problem prawny wiążący się z określonym przepisem prawnym, którego rozstrzygnięcie ma znaczenie nie tylko dla przedmiotowej sprawy (por. postanowienie SN z 6 czerwca 2012 r., I UK 113/12, LEX nr 1675224).

Przechodząc do oceny twierdzenia skarżącego o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na jej oczywistą zasadność wymaga wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej i bez wnikania w szczegóły sprawy; spełnienie tej przesłanki jest możliwe wyłącznie przy tak ewidentnym naruszeniu prawa, którego stwierdzenie nie wymaga dokonywania pogłębionej analizy prawnej lub prawniczej (por. postanowienie SN z 10 lipca 2007 r., II UK 45/07, LEX nr 898439; czy postanowienie SN z 3 grudnia 2014 r., III PK 75/14, LEX nr 1621619). Należy jednocześnie podkreślić, że o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie można mówić, gdy skarżący dla uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołuje się na uchybienia sądu drugiej instancji o charakterze proceduralnym, które w ogóle nie podlegają kontroli kasacyjnej (por. art. 398³ § 3 k.p.c. oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c., a także

przykładowo wyrok SN z 10 maja 2012 r., II PK 220/11, LEX nr 1211159 i powołane tam orzecznictwo). Warto przy tym przypomnieć, że kontrowersje dotyczące dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych czy krytyka oceny dowodów nie stanowią przedmiotu kontroli kasacyjnej (por. postanowienie SN z 19 lutego 2014 r., I UK 412/13, LEX nr 1646934).

Skarga kasacyjna nie jest oczywiście zasadna ze względu na okoliczności wskazane we wniosku. Argumentacja pełnomocnika skarżącego opiera się na twierdzeniu, że materiał dowodowy zgromadzony w tej sprawie, wobec nieprzeprowadzenia dowodu z opinii biegłego z zakresu medycyny pracy, jest niekompletny. Odnosząc się do tego twierdzenia, zasadnym jest przypomnienie, że jeżeli sąd w odniesieniu do ustaleń faktycznych wymagających specjalistycznej wiedzy zasięgnął opinii biegłych, to ewentualnie powołanie jeszcze innych biegłych można by uznać za powinność sądu tylko wtedy, gdy pierwotna opinii budzi istotne i niedające się usunąć wątpliwości, a zainteresowana strona wykazuje nieporadność w zgłaszaniu odpowiednich wniosków dowodowych (por. wyrok SN z 12 kwietnia 2012 r., I UK 352/11, LEX nr 1224674); sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dodatkowej opinii tych samych lub innych biegłych, gdy zachodzi tego potrzeba, a więc wówczas, gdy opinia złożona do sprawy zawiera istotne braki, sprzeczności, względnie nie wyjaśnia istotnych okoliczności (por. wyrok SN z 24 czerwca 2015 r., I UK 345/14, LEX nr 1771399 czy wyrok SN z 29 listopada 2016 r., II PK 242/15, LEX nr 2202494). Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd Apelacyjny wydał wyrok, uwzględniając materiał zgromadzony w postępowaniu dowodowym przed Sądem Okręgowym, w tym dowody z opinii biegłych lekarzy specjalistów z zakresu ortopedii, neurologii, psychiatrii, otolaryngologii oraz reumatologii oraz dowody z uzupełniających opinii tych biegłych przeprowadzone w postępowaniu apelacyjnym w celu uzyskania stanowiska biegłych uwzględniającego rodzaj wykonywanych przez wnioskodawcę prac w gospodarstwie rolnym i specyfikę tego gospodarstwa. Sąd Apelacyjny opinie biegłych uznał za wiarygodne, a przyjęte w nich stanowisko za słuszne. Z opinii biegłych wynika, że wnioskodawca nie jest całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym. W tych okolicznościach, twierdzenie pełnomocnika skarżącego, że nieprzeprowadzenie dowodu z opinii kolejnego biegłego stanowi oczywiste rażące widoczne *prima facie* naruszenie

przepisów prawa, uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jest nieuzasadnione.

Z tych powodów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu rozstrzygnięto na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 2368), § 16 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r., w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. poz. 1714 ze zm.), oraz art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c.

aw